

Ψ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

Η ερωμένη
και η σκιά της

Η ερωμένη και η σκιά της

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η ερωμένη και η σκιά της**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Κυριάκος Μαργαρίτης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ευδοξία Μπινοπούλου
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ – ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Θανάσης Γεωργίου/geographik
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Ι. Πέππας ΑΒΕΕ
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ηλιόπουλος Θ. – Ροδόπουλος Π. Ο.Ε.

© Κυριάκος Μαργαρίτης, 2011
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2011

Πρώτη έκδοση: Απρίλιος 2011

ISBN 978-960-453-897-3

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

Η ερωμένη και η σκιά της

ΨΥΧΟΓΙΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ
ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ

Για παιδιά

- Ο Γιωρκής ο Καρπασίτης*, Λευκωσία 1998
(Επαινος Γυναικείας Λογοτεχνικής Συντροφιάς)
- Το Χαριό των Σεντονιών*, Ψυχογιός, Αθήνα 2001 (Α΄ Βραβείο
Κυπριακού Συνδέσμου Παιδικού και Νεανικού Βιβλίου)
- Ο Τενεκεδένιος Ιππότης*, Ψυχογιός, Αθήνα 2004
- Η Συμμορία του Τολέδο*, Ψυχογιός, Αθήνα 2006
(Κρατικό Βραβείο Νεανικής Λογοτεχνίας Κύπρου,
Βραχεία Λίστα Κρατικού Βραβείου Παιδικού Μυθιστορήματος,
Εύφημη Μνεία Αστυνομικού Μυθιστορήματος
Γυναικείας Λογοτεχνικής Συντροφιάς)
- Ο Θρύλος του Βουρκόλακα*, Ψυχογιός, Αθήνα 2007
(Βραχεία Λίστα Κρατικού Βραβείου Παιδικού Μυθιστορήματος)
- Η Αδελφότητα του Σκορπιού*, Ψυχογιός, Αθήνα 2008
- Ο Κονσερβοσυλλέκτης*, Ψυχογιός, Αθήνα 2008
(Βραχεία Λίστα Κρατικού Βραβείου Παιδικού Μυθιστορήματος,
Βραβείο Γυναικείας Λογοτεχνικής Συντροφιάς)
- Μια Σονάτα για τον Ιγνάτιο*, Ψυχογιός, Αθήνα 2009
(Βραχεία Λίστα για τα βραβεία του περιοδικού *Διαβάζω*)
- Τα Τρύπια Τείχη*, Ψυχογιός, Αθήνα 2011

Για ενηλίκους

- Μικροί Ερωτικοί Θρήνοι*, Αιγαίον, Λευκωσία 2002
(Κρατικό Βραβείο Νέου Λογοτέχνη 2002 στην Κύπρο)
- Το Τσίρκο*, Νεφέλη, Αθήνα 2006
- Ρέκβιεμ για τους Απόντες*, Ψυχογιός, Αθήνα 2009

*Στην Αγγέλα,
για τις υποσχέσεις που υπόσχομαι
να μην αθετήσω*

* Για τα αποσπάσματα από τον Σαίξπηρ και τον Βιργίλιο χρησιμοποιήθηκαν, αντίστοιχα, οι εκδόσεις: Ουίλλιαμ Σαίξπηρ, *Η τραγωδία του Αμλετ, πρίγκιπα της Δανίας*, μτφρ. Μιχάλης Κακογιάννης, Εκδ. Καστανιώτη, 1995, και Κατερίνα Μάτσα, *Η περίπτωση Ευρυδίκη: Κλινική της τοξικομανίας*, Εκδ. Άγρα, 2006: Επίμετρο Σάββα Μιχαήλ, «Το δίλημμα του Ορφέα».

The time is out of joint
Shakespeare, *Hamlet*

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1

*ΠΟΛΩΝΙΟΣ: Οι ηθοποιοί είν' εδώ, αφέντη μου, ήρθαν.
ΑΜΛΕΤ: Μπζ! Μπζ!*

Ολα άρχισαν όταν πέθανε ο εραστής της Ευρυδίκης.
«Γιατί; Γιατί, Ειρήνη; Γιατί τώρα; Γιατί έτσι;»
Και λοιπά.

Υποθέτω ότι η Ευρυδίκη ήταν δικαιολογημένη να μου κάνει αυτές τις ερωτήσεις, στις τρεις και μισή το μεσημέρι, στο διαμέρισμά της στο Παγκράτι, Αντήνορος και Σπύρου Μερκούρη γωνία, σε εκείνο το σαλόνι του τρίτου ορόφου που έβλεπε το Λυκαβηττό να σαλεύει στο βάθος, πίσω από διάφανες γαλάζιες κουρτίνες – σαν κρεμασμένα σάβανα που περίμεναν να χρησιμοποιηθούν για πρώτη και τελευταία φορά.

Εγώ της χάιδεα μηχανικά το χέρι. Ήμαστε καθισμένες στον καναπέ με την πλάτη στον τοίχο, απέναντι από την τηλεόραση, τις βιβλιοθήκες και το τετράγωνο τραπέζι με ένα σωρό αστεία μπιμπελό και διάφορες φωτογραφίες –

ανάμεσά τους ένα ασπρόμαυρο πορτρέτο του νεκρού. Απέφυγα να το κοιτάζω για όση ώρα ήμουν εκεί, καθισμένη πλάι της, με τα γόνατά μας να αγγίζονται, τις παλάμες μπλεγμένες, ένα φρικτό δικέφαλο πλάσμα που το ένωνε κάτι σαν τρέμουλο, ένα διαρκές ρίγος.

«Ηρέμησε, καλή μου. Ησύχασε τώρα...» ψιθύριζα χωρίς να ακούω τον εαυτό μου.

«Γιατί; Γιατί να γίνει έτσι;»

Αναστέναξα και χαμήλωσα το βλέμμα. Είδα τα γεωμετρικά σχέδια του φτηνού χαλιού, παρατήρησα τη σκόνη που είχε μαζευτεί στο πόδι του τραπεζιού, μερικά υπολείμματα καφέ καπνού στο κομμάτι από το πάτωμα που διακρινόταν γυμνό και παγωμένο κάτω από τα πόδια μας. Ανοιγόκλεισα για λίγο τα μάτια και συνέχισα να ψιθυρίζω σαν προγραμματισμένη και κουρδισμένη από καιρό το αδιάφορο παρηγορητικό τροπάρι μου.

Ήξερα ότι, όπως εγώ, ούτε η Ευρυδίκη έδινε σημασία στα λόγια μου. Κενά λόγια – όπως οι περισσότερες παρηγοριές. Αμέριμνα, αποκομμένα από το αβυσσαλέο, επιτάφιο κενό της πραγματικότητας. Της δικής μου και κυρίως της Ευρυδίκης. Δάγκωσα τα χείλη και στράφηκα κάπου αλλού, στα αντικείμενα, στους σιωπηλούς, αμέτοχους θεατές μας. Σαν για να παρηγορηθώ με κάτι πιο χειροπιαστό από τη γλώσσα. Με κάτι λιγότερο επικίνδυνο.

Στο τασάκι καιγόταν παρατημένο ένα στριφτό τσιγάρο, δικό της. Μια θλιβερή σερπαντίνα καπνού αγκομαχούσε για να φτάσει ως το ταβάνι μα δεν τα κατάφερνε και διαλυόταν όπως το θυμίαμα στην κηδεία – που γινόταν εκείνη την ώρα, χωρίς εμάς. Κοίταξα για λίγο την αδύναμη γραμμή του καπνού κι ένιωσα να λυπάμαι για τις καταδικασμένες προσπάθειές της. Τελικά, τα αντικείμενα

δεν ήταν και τόσο αποκομμένα, δεν ήταν και τόσο απόμακρα· δε βρίσκονταν στο απυρόβλητο μιας κάποιας θεικής προστασίας. Ούτε αυτά κατάφερναν να γλιτώσουν από τη ματαιότητά.

Όχι χωρίς δυσκολία, τράβηξα το χέρι μου απ' την ιδρωμένη παλάμη της Ευρυδίκης και ψαχούλεψα στην τσάντα μου για τα δικά μου τσιγάρα. Πήρα ένα από το μισοάδειο πακέτο, το άναψα και ανακάθισα στον καναπέ προσπαθώντας να δώσω στην κίνησή μου μια παράξενη έμφαση. Μια έκφραση, ας πούμε. Ναι, ήθελα να οπλίσω την κίνησή μου με μια εκφραστική δύναμη που θα συμπύκνωνε όλα όσα δεν είχα το θάρρος να ξεστομίσω. Σαν να ήθελα να γίνω όλη το σήμα, η ένδειξη ότι αρκετά είχαμε αναμασήσει τη θλίψη μας, ότι ήταν καιρός να κάνουμε, να πούμε ή να σκεφτούμε κάτι άλλο. Κάτι διαφορετικό.

Η Ευρυδίκη δεν παρατήρησε καν την κίνησή μου. Η παλάμη και τα δάχτυλά της ήταν ακόμη αγκυλωμένα, σαν να εξακολουθούσαν να κρατάνε το χέρι μου. Στην πραγματικότητα, κρατούσαν μόνο τον αέρα, το κενό. Κρατούσαν το τίποτα. Ό,τι είχε περισσέψει από τον εραστή της.

Ξαφνικά, ένιωσα να θυμώνω. Τα έβαλα με τον νεκρό. Οικειοποιήθηκα το *γιατί* της Ευρυδίκης και τσατίστηκα. Γιατί, αλήθεια; Γιατί έπρεπε να γίνει αυτό, αυτή τη συγκεκριμένη στιγμή; Ένας λυγμός με πληροφόρησε ότι η Ευρυδίκη είχε αρχίσει πάλι να κλαίει. Ποιος ξέρει τι σκέφτηκε ή τι θυμήθηκε. Εδώ και δυο μέρες, από τότε που η αστυνομία της τηλεφώνησε για να της ανακοινώσει το συμβάν, ήταν συχνά αυτά τα διακριτικά, τα συγκρατημένα ξεσπάσματα. Αν μπορείς να τα πεις ξεσπάσματα.

Διότι η Ευρυδίκη δεν είχε ξεσπάσει, όχι έτσι όπως έχουμε συνηθίσει να εννοούμε το ξέσπασμα. Όχι έτσι όπως θα

περίμενα και όπως ίσως θα ήταν πιο υγιές να συμβεί. Την περασμένη Δευτέρα, στις 3 του Νοέμβρη του 2008, όταν πέθανε ο εραστής της ή, μάλλον, όταν εκείνη έμαθε ότι είχε πια πεθάνει ο εραστής της, λίγο μετά το ξημέρωμα, η Ευρυδίκη είχε μιαν αρκετά αλλόκοτη αντίδραση. Κάτι σαν τελετουργικό – έτσι μου το περιέγραψε η ίδια τουλάχιστον, αργότερα εκείνη την ημέρα, όταν έγινα ο πρώτος άνθρωπος που την έβλεπε μετά το συμβάν.

Η Ευρυδίκη είχε ευχαριστήσει τους αστυνομικούς για την ενημέρωση χωρίς να τους ρωτήσει καν αν ήταν σίγουροι ότι ο νεκρός ήταν όντως ο εραστής της. Η ερώτηση, βέβαια, θα ήταν έτσι κι αλλιώς περιττή. Το αυτοκίνητο ήταν το δικό του, τα χαρτιά που βρέθηκαν στο πτώμα του ήταν τα δικά του και, κυρίως, ο νεκρός ήταν τόσο διάσημος, που δύσκολα θα μπορούσε κανείς να πέσει έξω σχετικά με την ταυτότητά του.

Ακόμα κι έτσι, οποιοσδήποτε άλλος στη θέση της Ευρυδικής θα γαντζωνόταν σ' εκείνη την τρελαμένη ελπίδα που επιμένει να μας επιτρέπεται ή να μας επιβάλλεται μέχρι την τελευταία στιγμή. Οποιοσδήποτε άλλος θα είχε αντιδράσει διαφορετικά. Θα είχε θελήσει ίσως να δει το πτώμα – η νηφάλια αντίδραση από μια άποψη. Και υπήρχαν κι άλλες εναλλακτικές αντιδράσεις. Κάποιος θα μπορούσε να είχε βρῖσει τους αστυνομικούς, να τους είχε αποκαλέσει ψεύτες, να είχε αρνηθεί την πραγματικότητα. Εγώ, ας πούμε, ίσως να το είχα κάνει.

Όχι η Ευρυδίκη, όμως. Ήταν λες και περίμενε την είδηση· λες και το ήξερε. Η παραίτησή της από την ελπίδα, η παραίτησή της ακόμα και από την τελευταία ελπίδα ήταν τόσο άμεση και αδιαπραγμάτευτη, ώστε είχε ξαφνιασει ακόμα και την ίδια, όπως μου εκμυστηρεύτηκε λίγες ώρες

αργότερα, όταν η ηρεμία είχε κάπως αποκατασταθεί. Στην αρχή, όμως, ήταν αλλιώς. Στην αρχή δεν υπήρχε η πολυτέλεια της ηρεμίας.

Η Ευρυδίκη είχε κατεβάσει αργά και προσεκτικά το ακουστικό, είχε περιπλανηθεί για λίγο στο σπίτι άσκοπα και γελώντας υστερικά και μετά είχε κατευθυνθεί στο μπάνιο. Είχε σταθεί μπροστά στον καθρέφτη κάνοντας διάφορες γκριμάτσες και λογαριάζοντας πώς θα μπορούσε να διεκπεραιώσει καλύτερα το ρόλο της χήρας ή της κάτι σαν χήρας. Αυτός ήταν, άλλωστε, ο ρόλος που της ανέθετε ο νεκρός εραστής της.

Τελικά, είχε αγκαλιάσει τους ώμους της, είχε χάσει τα νύχια στο δέρμα και είχε σύρει οχτώ διασταυρούμενες χαρακιές από το λαιμό ως χαμηλά στο στήρνο της. Τα σημάδια ήταν έντονα και ματωμένα όταν τη συνάντησα λίγο πριν από το μεσημέρι εκείνης της Δευτέρας. Τώρα, οι πληγές είχαν κλείσει αλλά οι ουλές θα αργούσαν να εξαφανιστούν και κάποιες, οι πιο βαθιές, ίσως να έμεναν στο δέρμα της για πάντα.

«Το ήξερα. Πίστεψέ με, Ειρήνη, το ήξερα. Και το περίμενα», μου είχε πει ανοίγοντας την πόρτα.

Την αγκάλιασα για όση ώρα έκλαιγε βουβά στον ώμο μου. Από εκείνη τη στιγμή και για τις επόμενες μέρες, αυτά τα διαστήματα σιωπηλών λυγμών θα ήταν όλος κι όλος ο θρήνος της. Σαν ηφαιστειο που απολαμβάνει τη λάβα μέσα του και δε θέλει να την αποχωριστεί. Υποθέτω ότι οι ψυχολόγοι θα είχαν κάτι να πουν για όλα αυτά. Αλλά η Ευρυδίκη δεν ήταν διατεθειμένη να ακούσει. Κανέναν.

«Θα μείνεις μαζί μου;»

«Φυσικά. Φυσικά, γλυκιά μου. Μην ανησυχείς για τέτοια πράγματα τώρα».

Και το έκανα. Πήρα μερικές αλλαξιές από το σπίτι μου στα Πετράλωνα και εγκαταστάθηκα πρόχειρα στο διαμέρισμά της ήδη από το πρώτο βράδυ. Για όλη εκείνη τη βδομάδα, φρόντισα να ακυρώσω τα ιδιαίτερα μαθήματα των φιλολογικών που παρέδίδα και συνεννοήθηκα με το φροντιστήριο όπου εργαζόμουν ώστε να ελαφρυνθεί κάπως το πρόγραμμα. Δεν ήταν εύκολο, αλλά κατάφερα να τα βολέψω. Χωρίς να προλάβω να το σκεφτώ ή να το αποφασίσω συνειδητά, κατάλαβα ότι ο δικός μου ρόλος στο δράμα δε θα περιοριζόταν σε αυτόν του απλού παρατηρητή ή παρηγορητή.

Έπρεπε να μοιραστώ το πένθος. Να το οικειοποιηθώ και να επιτρέψω στην Ευρυδίκη να μεταθέσει σ' εμένα ό,τι είχε συσσωρευτεί στην επιφάνεια του μυαλού, του ψυχισμού της – μόνο και μόνο για να δοθεί χώρος και χρόνος σε ό,τι κρυβόταν βαθύτερα να αναδυθεί και να εκτονωθεί. Κι έτσι να ελευθερώσει τη φίλη μου.

Υποθέτω ότι ήμουν υπερβολικά αισιόδοξη. Και αφελής. «Γιατί; Αν... Αν μπορούσα να καταλάβω γιατί...»

Η Ευρυδίκη παραληρούσε σ' αυτή τη γραμμή εδώ και δυο μέρες. Και δεν υπήρχε αμφιβολία ότι θα συνέχιζε. Το ήξερα. Ήταν ένα συγκροτημένο παραλήρημα, όσο παράδοξο κι αν ακούγεται αυτό. Ήταν ένα ντελίριο που όμως έδειχνε να ακολουθεί μια πολύ σαφή, συγκεκριμένη και καλά οργανωμένη στρατηγική. Εγώ το παρακολουθούσα να συμβαίνει και, όσο κι αν αγαπούσα την καλύτερή μου φίλη, δεν μπορούσα να μη σκεφτώ ότι ήταν το παραλήρημα μιας ηθοποιού που έχει διαβάσει καλά το σενάριο. Που το έχει μάθει απ' έξω κι ανακατωτά και το έχει κάνει ολοκληρωτικά δικό της.

Δεν είναι σχήμα λόγου. Η Ευρυδίκη *ήταν* ηθοποιός. Και

εγώ δεν μπορούσα να απαλλαγώ από την υποψία ότι ίσως αυτό να καθόριζε –τουλάχιστον σε κάποιο βαθμό– τις αντιδράσεις και το φέρεσμά της. Από την άλλη, μπορεί να ήμουν υπερβολική. Ή άδικη.

Η ώρα ήταν σχεδόν τέσσερις. Κοίταξα ένα μικρό ρολόι στο ράφι με τα βιβλία και σκέφτηκα ότι η κηδεία είχε ήδη τελειώσει. Δεν είχαμε πάει. Ήταν η Ευρυδίκη που μου το ζήτησε. Δεν ήθελε να το υποστεί – αυτή ήταν η λέξη που είχε χρησιμοποιήσει. Και επέμεινε να μην πάω ούτε εγώ. Λοιπόν, τώρα θα είχαν όλα τελειώσει. Φαντάστηκα τα τηλεοπτικά συνεργεία και τους δημοσιογράφους να περιφέρονται πάνω από το μνήμα, προσπαθώντας να εξασφαλίσουν το καλύτερο πλάνο, αυτό με τα περισσότερα υγρά μάτια, αυτό με τους πιο κραυγαλέους θρήνους. Θα ακολουθούσαν συνεντεύξεις. Οι κάμερες θα κατέγραφαν εκδηλώσεις θλίψεις από συναδέλφους και φίλους του μακαρίτη. Και πάει λέγοντας.

Όταν όλα αυτά θα τελειωναν, ήμουν σίγουρη ότι οι δημοσιογράφοι και όλοι οι παρευρισκόμενοι θα ξεστόμιζαν την απορία που πρέπει να τους είχε απασχολήσει όλη την προηγούμενη ώρα: Πού ήταν η Ευρυδίκη; Γιατί δεν είχε πάει; Τι είχε συμβεί; Μήπως είχε κλονιστεί η ψυχική της υγεία; Μήπως είχε χαθεί η ισορροπία εξαιτίας του σοκ; Μήπως είχαν χωρίσει πριν από το συμβάν και, για κάποιον απίθανο λόγο, τα έντυπα και τα κανάλια δεν είχαν προλάβει να το μάθουν;

Τα φαντάστηκα όλα αυτά για λίγο. Τα έφερα στο μυαλό μου σαν έναν επισκέπτη αντιπαθητικό, που δεν τον χωνεύεις αλλά τον ανέχεσαι ώσπου να μάθεις τι θέλει. Τα σκέφτηκα και αναρωτήθηκα πόση σημασία είχαν – αν είχαν και καμιά σημασία. Μπα. Τερτίπια και σκέρτσα μιας

ζώης εξωφρενικά γυάλινης. Και πλαστικής. Πλαστικό και γυαλί – τι περιεργοί συνειρμοί. Αντικείμενα. Κοίταξα την οθόνη της τηλεόρασης. Το γυαλί και το πλαστικό της τηλεόρασης. Ω, δεν είχε νόημα να τα σκέφτομαι όλα αυτά.

Θα αρκούσε να βλέπαμε ειδήσεις εκείνο το βράδυ για να μάθουμε τα σχετικά με την κηδεία από πρώτο χέρι. Ή κι από δεύτερο. Δε μ' ένοιαζε.

Με την άκρη του ματιού μου είδα την Ευρυδίκη να απλώνει το χέρι, ένα χέρι με δάχτυλα μακριά, ντελικάτα, που πάντοτε ζήλευα, και να ψαχουλεύει, στα τυφλά σχεδόν, για το αφημένο τσιγάρο. Το έβαλε στα σαρκώδη αλλά ωχρά, σκασμένα χείλη και προσπάθησε να τραβήξει μερικές τζούρες. Το στριφτό τσιγάρο είχε σβήσει. Για κάποιο λόγο, αυτό την αναστάτωσε ακόμα περισσότερο. Και τα δάκρυα πολλαπλασιάστηκαν. Τσακίστηκα να της δώσω τον αναπτήρα μου. Με ευχαρίστησε με ένα νεύμα και έκλεισε τα μάτια που, έτσι χλωμό όπως ήταν το πρόσωπό της, έδειχναν να έχουν μεγαλώσει ξαφνικά. Σαν διογκωμένα. Ένα μόνιμο, φρικτό θάμβος. Ένα ατέλειωτο ξάφνιασμα.

Η Ευρυδίκη πρόταξε το πιγούνι και άναψε με προσοχή το τσιγάρο που ήταν ήδη στη μέση. Κατέβασε τον καπνό με μian απόλαυση που μου φάνηκε υπερβολικά ηδυπαθής, σχεδόν χυδαία. Τον κράτησε στα πνευμόνια της. Μετά, έγειρε το κεφάλι και φύσηξε αργά τον καπνό προς την πάντα ανοιγμένη, αγκυλωμένη δεξιά παλάμη της, για να περάσουν οι γκριζες δίνες μέσα από τα δάχτυλα. Σαν να ήταν η τελευταία πνοή του νεκρού εραστή της. Σαν να ήταν όλος ο νεκρός εραστής της, εξαερωμένος, αποσυνθεμένος. Ο όχι πια εραστής.

«Θεέ μου... Γιατί έγινε αυτό, Ειρήνη;» ψιθύρισε.

Δεν την κοίταξα· ούτε εκείνη με είχε κοιτάξει, άλλωστε.

Δυο μέρες τώρα, ένιωθα ότι η μόνη βοήθεια που είχα να δώσω στην Ευρυδίκη ήταν να είμαι ο μάρτυρας των ρητορικών ερωτημάτων και του παραληρημάτός της. Υπήρχαν στιγμές που ένιωθα ότι ένας οποιοσδήποτε άλλος άνθρωπος θα μπορούσε να είχε πάρει τη θέση μου. Το ότι ήμουν η καλύτερή της φίλη δε φαινόταν να κάνει καμιά ουσιαστική διαφορά. Αρκούσε που ήμουν παρούσα. Ένας βουβός θεατής. Θα μπορούσα να είμαι οποιοσδήποτε.

Το μόνο που εξυπηρετούσα με την παρουσία μου ήταν να ανατροφοδοτώ εκείνο το λιτό κρεσέντο χηρείας στο οποίο επιδιδόταν ανά διαστήματα. Να αντικατοπτρίζω ή απλώς να καταγράφω το θλιβερό προσωπικό της ρεσιτάλ, την ανικανότητά της να πενήθει πραγματικά αλλά και την αδυναμία της να μην πενήθει καθόλου. Εδώ και δυο μέρες, η Ευρυδίκη είχε εγκατασταθεί σε ένα απλησίαστο *ανάμεσα*, σε έναν ενδιάμεσο τόπο όπου ήταν σχεδόν αδύνατο να φτάσω και να τη βοηθήσω έτσι όπως είχα φανταστεί αρχικά ότι θα έκανα. Είχε εγκαθιδρύσει τον πένθιμο εαυτό της σε ένα απρόσιτο, άπιαστο *μεταξύ*, κι εγώ έμενα απ' έξω.

Δε μου άφηνε κανένα περιθώριο να συμμεριστώ αυτό το υβριδικό πένθος ή να συμμετάσχω σ' αυτό, σ' αυτή την επιθανάτια παράσταση που έδειχνε να στήνει κρυφά ακόμα και από τον ίδιο της τον εαυτό. Ήταν Τετάρτη 5 Νοέμβρη. Συμπληρώνονταν δύο εικοσιτετράωρα από το θάνατο του εραστή της. Συμπληρώνονταν αναρίθμητα επαναλαμβανόμενα *γιατί*, άσκοπες βόλτες στο σαλόνι, ώρες σιωπής μπροστά στο στερεοφωνικό που έπαιζε τις ίδιες και τις ίδιες κλασικές συμφωνίες, τις αγαπημένες του πεθαμένου. Συμπληρώνονταν ώρες αϋπνίας, κουτιά ολόκληρα με ηρεμιστικά και αντικαταθλιπτικά χάπια που τα έπαιρνε με τις χούφτες παρά τις αντιρρήσεις μου, ώρες νηστείας,

παραμιλητού, βουβών, παγωμένων δακρύων και ανέκφραστων βλεμμάτων στο πουθενά ενός Λυκαβηττού που υπήρχε μόνο για να ορίζει το βορρά και το νότο. Περιττές όπως τα αστέρια στην εποχή των ηλεκτρονικών ναυτικών πυξίδων. Αχρείαστες.

Τελικά, συμπληρώνονταν δύο μέρες παραμονής μου στο διαμέρισμά της χωρίς να έχω αισθανθεί ότι είχα κάνει το παραμικρό – εκτός από τα μηχανικά χάρδια και τις ανούσιες παρηγορητικές τυπικότητες. Κάθε φορά που προσπαθούσα να κάμψω τις αντιστάσεις της και να μιλήσω για το περιστατικό, η Ευρυδίκη με αποστόμωνε με το φρικτό και τόσο φρικτά ρητορικό ερώτημά της. Αδύνατο να την πλησιάσω πραγματικά. Είχε τοποθετήσει τον εαυτό της στο επίκεντρο μιας πένθιμης σκηνης που κανένας συγγραφέας δεν είχε προλάβει να γράψει και από εκεί επιδιδόταν στην καλλιέργεια της μελαγχολικής της νωθρότητας.

«Γιατί, Ειρήνη;» είπε πάλι, την ώρα που εγώ σκεφτόμουν πώς θα ήταν τα πράγματα στην κηδεία.

Για πρώτη, ίσως, φορά εκείνη την ημέρα, την κοίταξα έντονα. Επίμονα. Τόσο ώστε αναγκάστηκε, έστω και για ένα ελάχιστο δευτερόλεπτο, να συναντήσει το βλέμμα μου. Δεν το αντιμετώπισε, βέβαια. Δε θα μπορούσε. Αρκέστηκε να με κοιτάξει στα μάτια, με μιαν έκφραση που φανέρωνε ότι δεν κοιτούσε εμένα αλλά την αντανάκλασή της – λες και ήθελε απλώς να σιγουρευτεί ότι η χηρεία πήγαινε καλά. Ότι της πήγαινε.

Ο θυμός που είχα αισθανθεί για τον νεκρό διευρύνθηκε και έκλεισε μέσα του και την Ευρυδίκη. Θύμωνα και με τους δυο τους. Με τον νεκρό και τη νεκρή-ζωντανή που είχε δημιουργήσει ο θάνατός του. Εξοργίστηκα. Ίσως ήμουν άδικη, αλλά αυτό ένιωσα. Έσφιξα τα δόντια και τίναξα με δύναμη

τη στάχτη του τσιγάρου μου, που δεν έπεσε ποτέ στο τασάκι παρά απλώθηκε στην ήδη βρόμικη επιφάνεια του τραπεζιού. Ο τελευταίος κόκκος σταμάτησε στο πορτρέτο του. Άγγιξε απαλά την κορνίζα και διαλύθηκε λες και ο πεθαμένος είχε φυσήξει μέσα από τη φωτογραφία.

Ο μελαγχολικός πρίγκιπας. Τα μακριά μαύρα μαλλιά του με τους γκριζούς κροτάφους, τα ρουφηγμένα μάγουλα και οι ρυτίδες των σαράντα και κάτι που τον έκαναν ακόμα πιο γοητευτικό. Ελαφρώς αξύριστος, όπως πάντα, όπως τον θυμόμουν από την πρώτη στιγμή που τον γνώρισα. Η ίσια, σαν ψεύτικη, μύτη και οι γωνίες του προσώπου. Ένα πρότυπο αρρενωπής ομορφιάς. Και τι φωτογένεια σε εκείνο το αλητικό, αλαζονικό, παιδιάστικο χαμόγελο. Ένα αγόρι σαράντα και κάτι χρόνων. Ο αγαπημένος των γυναικών.

Ο πεθαμένος.

Ο νεκρός εραστής της Ευρυδίκης.

«Τι είναι;»

«Ε;» είπα σαν να μην πίστευα ότι η Ευρυδίκη με είχε ρωτήσει στ' αλήθεια κάτι που αφορούσε το παρόν, την πραγματική εκείνη στιγμή που υποτίθεται ότι μοιραζόμασταν.

«Τι σκέφτεσαι, Ειρήνη; Τι είναι;»

Κατάλαβα ότι με είχε δει να κοιτάζω το πορτρέτο του. Βιάστηκα να κρύψω την οργή μου, να σιγουρευτώ ότι δεν είχα συνοφρυωθεί και ότι δεν είχε αλλοιωθεί με κάποιον τρόπο η έκφρασή μου ώστε να με προδίδει. Δεν μπορούσα να είμαι σίγουρη ότι τα είχα καταφέρει, αλλά η Ευρυδίκη δεν έδειξε να μαντεύει κάτι. Ξερόβηξα. Οι λέξεις με πρόλαβαν – νοερά, όμως.

Θες να μάθεις γιατί; Θες στ' αλήθεια να μάθεις γιατί;
Νοερά. Δεν είπα τίποτα. Δεν τόλμησα.

«Λοιπόν;» ξαναρώτησε η Ευρυδίκη.

Επειδή έτρεχε σαν παλαβός και κατάφερε να τσακιστεί σε ένα παράνομα παρκαρισμένο ημιφορτηγό – τι γελοίο δυστύχημα, Θεέ μου. Τι ηλίθιος θάνατος. Τι αποτυχημένη έξοδος από τη σκηνή, μια σκέτη καταστροφή για μια κατὰ τ' άλλα πετυχημένη, λαμπρή παράσταση.

Επειδή έβαζε τα δυνατά του να γίνει αλκοολικός.

Επειδή είχε κάψει τα ρουθούνια του από την κοκαΐνη.

Επειδή ήταν τόσο αναθεματισμένα εγωπαθής, που αποφάσισε να μας ξαφνιάσει όλους και να μας κάνει τον έξυπνο – από τον τάφο. Να μας βγάζει τη γλώσσα ξαπλωμένος στο φέρετρο.

Γι' αυτό, Ευρυδίκη. Θεσ να μάθεις γιατί; Γι' αυτό.

Αλλά δεν είπα τίποτα. Οι λέξεις κατέρρευσαν μέσα μου όταν την είδα να βουρκώνει και πάλι. Αργότερα θα κατάλαβαινα ότι ήταν προτιμότερο που δεν είχα ανοίξει το στόμα μου. Διότι θα είχα πέσει έξω. Θα είχα πέσει *πολύ* έξω. Ο εραστής της Ευρυδίκης είχε πεθάνει για έναν εντελώς διαφορετικό λόγο. Είχε πεθάνει για να αρχίσει αυτό το δράμα, αυτό το οργανωμένο τρομώδες παραλήρημα που ενεργοποίησε ο θάνατός του. Είχε κατέβει απ' τη σκηνή για να δώσει τη σκυτάλη στην ερωμένη του. Για να συνεχίσει εκείνη το σόου.

Όλα άρχισαν εκείνη τη Δευτέρα. Δυο μέρες μετά, με την κηδεία να έχει πια τελειώσει, εγώ εξακολουθούσα να αγνοώ όλα αυτά που είχαν προλάβει να αρχίσουν, υπόγεια, υποδόρια και μυστικά· όλα όσα είχαν αρχίσει να σέρνονται όπως τα αρπακτικά. Περιμένοντας την κατάλληλη στιγμή. Που δε θ' αργούσε.

Άφησα το τσιγάρο μου στο τασάκι και πήρα την Ευρυδίκη στην αγκαλιά μου. «Ήταν τόσο όμορφος», είπα.

Και έβαλα τα κλάματα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

Η ερωμένη και η σκιά της

Όταν ο ηθοποιός και σκηνοθέτης Πέτρος Μάρκελλος πεθαίνει σε ατύχημα, μια κίτρινη μυθολογία φουντώνει σχετικά με την προσωπική του ζωή και δεν επιτρέπει στην ερωμένη του να αντιμετωπίσει την απώλεια.

Αποτυχημένη ηθοποιός, η Ευρυδίκη Καραντώνη ζούσε στη σκιά του και, μέσα στην απελπισία της, βρίσκει διέξοδο σε μια τραγελαφική σταυροφορία υπεράσπισης του νεκρού. Δημιουργεί μια ιστοσελίδα όπου διηγείται το χρονικό του δεσμού τους, αλλάζοντας τα γεγονότα με ωραιοποιημένες αφηγήσεις.

Σταδιακά, χάνει κάθε επαφή με την πραγματικότητα και πείθεται ότι το φάντασμα του Μάρκελλου βρίσκεται σπίτι της. Προβάλλει στο ίντερνετ την καθημερινότητά της και ζητά από τους θεατές να αναζητήσουν μαζί της το φάντασμα. Το γελοίο κυνήγι μιας σκιάς θα εκτραπεί επικίνδυνα όταν κάποιος, που θεωρεί ότι η μετάδοση απευθύνεται σ' αυτόν, αποφασίζει ν' ανταποκριθεί στην πρόσκληση της Ευρυδίκης και να τη σώσει από τη μοναξιά και τη δυστυχία της.

ISBN 978-960-453-897-3

9 789604 538973

ΤΑΤΟΪΟΥ 121 & ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΡΚΟΥΡΗ 1
144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 08796